

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá etnickými rozdíly na 1. stupni základního vzdělávání zprostředkované žákům skrze literaturu pro děti. V teoretické části práce je vymezen pojem multikulturalita a s ním spojené pojmy hodnoty, stereotypy a předsudky. Dále je popsán současný stav nejpočetnějších cizinců v České republice. Uvedena je jak multikulturní výchova, tak interkulturní výchova, jejich postavení ve školním kurikulu, současná situace v českých školách a možnosti rozvoje obou výchov. Nedílnou součástí teoretické části je čtenářská gramotnost. Zmíněny jsou především faktory, které mají vliv na čtenářskou gramotnost. Další část se zabývá literaturou pro děti zaměřenou na etnické rozdíly. Závěr teoretické části představují vybrané metody čtení, konkrétně je specifikován třífázový model výuky a z něj vycházející metody.

Cílem praktické části bylo popsat, jakými způsoby a prostřednictvím kterých knih lze zprostředkovat žákům na 1. stupni téma etnických rozdílů skrze literaturu pro děti; zjistit a popsat, jaký postoj mají žáci k danému tématu a zda se změnil po odučených lekcích. Jako metoda sběru dat pro praktickou část práce byl zvolen polostrukturovaný rozhovor s pedagogy na vybrané základní škole o tom, jak s tématem etnických rozdílů pracují, a s žáky k ověření jejich postojů na základě realizovaných lekcí zaměřených na témata multikulturní výchovy zprostředkované žákům prostřednictvím příběhů. Všechny navržené a realizované lekce vychází z teoretických poznatků popsaných v první části práce, dále jsou opatřeny podrobným popisem dějového scénáře a reflexí realizace v praxi (autoevaluací a evaluací od pedagogů a žáků). Pro lekce byly vybrány tři knihy (Veselé pohádky z celého světa, Maja a Kim, Židle pro Anhelinu). Závěr diplomové práce popisuje, jak byly naplněny očekávané cíle lekcí, zda a proč se změnil přístup žáků po odučených lekcích, a jak lze pokračovat navazujícími lekcemi s ohledem na výsledky práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Multikulturalismus, multikulturní výchova, interkulturní výchova, čtenářská gramotnost, třífázový model učení, literatura pro děti